

Dkt. Robert A. Peterson, Christology, Kipindi cha 6, Christology ya Kisasa, Sehemu ya 1, Kant, Schleiermacher na Rit schl

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu Christology. Huu ni kipindi cha 6, Christology ya Kisasa, Sehemu ya 1, Kant, Schleiermacher, na Ritschl.

Tunaendelea na mihadhara yetu kuhusu Christology ya kisasa kwa kutoa taarifa zaidi za msingi kuhusu Christology ya kisasa.

Uprotestanti wa Kiliberali. Karne ya 19 ilikuwa ya ukombozi wa Kiprotestanti barani Ulaya. Amerika Kaskazini, haswa Marekani, enzi ya kiliberali ilianza katikati ya karne, na iliisha baadaye kuliko Ulaya.

Huko, kuangamia kwake kulionyeshwa na mwanzo wa Vita vya Kwanza vya Dunia na kuibuka kwa umaarufu wa Karl Barth. Huko Amerika Kaskazini, uliberali ulistawi hadi miaka ya 1930 ulipoathiriwa na Mdororo wa Kidunia na mtiririko wa mawazo ya Kiorthodoksi mamboleo kutoka Ulaya. Kwa upande wa Wakatoliki wa Kirumi, Ukristo haukuwa suala ambalo kulikuwa na mfarakano, au kwa jambo hilo, mawazo mengi ya ubunifu.

Baraza la Trent, 1545-1563, ambalo lilikusudia kukataa theolojia ya Matengenezo ya Kanisa, halikutoa tamko lolote kuhusu Christology. Hili halikuwa jambo la utata. Katika kipindi cha Kupinga Matengenezo kilichofuata, wanatheolojia Wakatoliki walirudia na kuboresha mawazo ya awali.

Isipokuwa moja tu kwa hili ilikuwa mlipuko wa usasa wa Kikatoliki, 1890-1910. Wasasa, ingawa kila mara walisitiza kwamba kulikuwa na tofauti kubwa kati yao na Waprotestanti waliberali, kwa kweli walirudia mawazo mengi yaliyopo katika uliberali. Harakati hiyo ilizimwa, lakini baada ya muda unaofaa, baadhi ya mawazo yaleyale yalikubaliwa na Mtaguso wa Pili wa Vatikani, 1962-1965, na yalikuwa sehemu ya imani ya Kikatoliki.

Karne ya 19, bila shaka, pia ilikuwa ya enzi za wanafikra wa Mwangaza. Hili lilikuwa jambo muhimu katika uundaji wa Christology katika uliberali wa Kiprotestanti na usasa wa Kikatoliki. Harakati zote mbili zilikuwa za kuomba msamaha.

Zote mbili zilisababishwa na hofu kwamba usasa ulikuwa unapita Ukristo. Wafuasi wa harakati hizi walipinga kwamba haikuwa kiini cha imani ya Kikristo kilichopitwa na wakati bali mafundisho yake yaliyofichwa. Kwa hivyo, Schleiermacher alitafuta makubaliano na wapuuzi wake waliostaarabika, neno lake, si kwa makubaliano ya

pamoja ya mafundisho, bali kwa msingi wa ndani wa fahamu, ambao ungeweza kutambuliwa kama dini na ambao mchanganyiko wa vipengele vya Kikristo ungeweza kuundwa.

Hata hivyo, ufahamu huu uliumbwa na utamaduni ambao uliundwa, na kwa hivyo, aina ya imani ambayo Schleiermacher alizungumzia kimsingi ilikuwa ile iliyosisitiza mwendelezo kati ya Kristo na utamaduni. Kumbuka utangulizi wa kwanza kabisa wa mfululizo huu wa mihadhara. Lazima tutofautishe kati ya Kristo kutoka juu, ambayo huanza na Mwana wa Milele, ambaye anakuwa mwanadamu, na Kristo kutoka chini, ambayo huanza na mwanadamu, Yesu, na haiwezi kamwe kufikia juu.

Au, kwa njia nyingine ya kusema kitu kile kile cha Ukristo kinachosisitiza kutoendelea kati ya Mungu na mpangilio uliombwa, Mungu huja katika uumbaji katika Kristo, katika Umwilisho, au Ukristo, ambao unasisitiza mwendelezo kati ya Mungu na mpangilio uliombwa, Yesu ni mwanadamu tu, ingawa ni ua bora zaidi la ubinadamu. Vivyo hivyo, George Tyrell, nabii wa Ukatoliki wa Kiingereza, alizungumzia mkakati wao kama unaohitaji kuundwa kwa mchanganyiko kati ya imani na usasa, ambapo kile kilichokuwa muhimu kwa vyote viwili kingehifadhiwa. Kwa hivyo, ili kuelewa mchanganyiko, tunahitaji kukumbuka mambo muhimu ya usasa ambayo imani ilikuwa ikijiunganisha nayo.

Kulikuwa na angalau misukumo mitatu mipana ambayo ilikuwa muhimu katika uundaji wa fahamu ya karne ya 19, ambayo ilirithiwa na Mwangaza. Hizi zilikuwa, kwanza, upendeleo wa kupinga mamlaka; pili, kuibuka kwa uhuru wa binadamu; na tatu, kuzingatia fahamu ya ndani. Nambari ya kwanza, hisia ya kupinga mamlaka, bila shaka, ilichukua aina nyingi.

Lakini kupinga makasisi na kutoiamini Biblia vilikuwa miongoni mwa mambo muhimu zaidi. Biblia na Kanisa vilionekana kuwa sehemu ya utaratibu wa zamani ambao kuondolewa kwake kulikuwa muhimu kwa ajili ya kuibuka kwa mpya. Hii ilisababisha kejeli kwa imani ya Kikristo na wasomi kama Thomas Paine, na huko Ulaya, pia ilisababisha vurugu dhidi ya Kanisa.

Badala ya Kanisa kama chanzo cha maana, ulimwengu wa majaribio ulibadilishwa. Huu pia ulichukua maumbo mengi, baadhi kama Hegel, vitabu vya historia, vingine kama Freud kuhusu asili ya mwanadamu, na vingine kama Darwin kuhusu ulimwengu wa asili. Jambo lilikuwa. Hata hivyo, maana na maadili yalikuwa yakitafutwa kwa njia nyingine isipokuwa zile zilizokuwepo katika Zama za Kati na Matengenezo ya Ulaya.

Zilikuwa zikitafutwa katika falme zingine isipokuwa zile za kidini za kitamaduni. Sambamba na maendeleo haya, mbili zilikuwa kuibuka kwa uhuru wa mwanadamu. Tafsiri ya maisha duniani sasa ilikuwa ikitafutwa, si kutoka Kanisani au kutoka Biblia, bali kutoka kwa mtazamo wa mtafsiri wa kibinadamu asiye na usaidizi.

Baada ya yote, mtafsiri ndiye, kulingana na Descartes, anayeweza kupata maana moja ya kweli ambayo ni ya uhakika duniani. Alibishana, inawezekana kutilia shaka na kuhoji kila kitu kingine. Lakini mchakato huu wa kutilia shaka ulipoendelea, jambo moja lilibaki bila kujeruhiwa, nalo lilikuwa ni ufahamu wa mwanadamu.

Ilikuwa hapo katika fahamu za binadamu ambapo sehemu ya ujumuishaji ilitafutwa, ambayo uelewa wa vipengele vyote mbalimbali vya uzoefu ungetokana. Kwa hivyo, mabadiliko kutoka kwa mamlaka ya nje, kama vile Biblia na Kanisa, hadi mamlaka ya mtafsiri, yaliendelea hadi kwenye mjadala mpana kuhusu fahamu za ndani. Hata hivyo, utakatifu na kutokuvunjwa kwa fahamu hii kulidhoofishwa sana kutoka pande mbili tofauti kabisa.

Mwishoni mwa karne ya 18, Kant aliondoa imani katika mantiki ambayo wanasaikolojia walikuwa wamedumisha, na katika karne ya 19, Freud alitetemeka na kuwa na imani katika kutokuwa na hatia na urahisi wa fahamu. Hoja ya Kant, bila shaka, ilikuwa kwamba akili inaweza kufanya kazi tu pamoja na mkondo wa utambuzi wa hisia. Hii ina maana kwamba hatuwezi kujua zaidi ya vile hisia zetu zinavyoweza kutupatia, na tunachojua si kwamba kilinganishwe moja kwa moja na kile kilichopo, kwa sababu akili huainisha na kupanga taarifa zilizopokelewa kutoka kwa hisia.

Akili huingiliana kati ya kitu kinachoonekana na kile ambacho kitu hicho kinaonekana na mtu. Ni kifaa cha uchunguzi, na sababu ni kwamba kazi yake ni kupanga utambuzi wa hisia. Matokeo ya falsafa ya Kant yalikuwa makubwa sana, lakini muhimu zaidi kwa theolojia yalikuwa yale yaliyofuata kutoka kwa ujasusi wake.

Hakuna kinachoweza kujulikana isipokuwa kile kinachotufikia kupitia hisia zetu au kile kinachojengwa kama maana na kuwekwa juu ya ulimwengu kwa akili zetu, mfano wa mwisho kuwa sababu na athari ambayo tunaelewa kinachotokea duniani, lakini ambacho hakijulikani kwetu kutoka kwa ulimwengu kwa njia ya majaribio. Hisia haziwezi kujua uhusiano wa vitu na kila kimoja, isipokuwa sifa zao za majaribio kama vile ukubwa, umbo, umbile, na nafasi. Hata hivyo, katika mwendelezo wa Kant, kile ambacho nimezungumzia hivi punde ni ukosoaji wake wa sababu safi; sasa, katika *Ukosoaji wake wa Sababu ya Vitendo*, anataka kudumisha maadili ya Kikristo kwa namna fulani.

Labda aliona kile ambacho kingepatikana kama angebomoa kabisa msingi wa uelewa wa ulimwengu, jambo ambalo aliliona,. Hakutaka kuwe na imani yoyote katika chochote. Hata hivyo, katika mwendelezo wa Kant, kile kilichokuwa kimeondolewa kutoka kwa dini kwa upande mmoja sasa kilirejeshwa kwa upande mwingine.

Kwa kuzingatia masharti yake ya busara, ingeonekana kwamba mazungumzo ya Mungu hayakuwezekana kabisa. Kwa msingi wa zamani, Kant alikuwa amesema kwamba ilikuwa hivyo, lakini kisha akaendelea kudai uwepo wa ufahamu wa maadili, ambao wenyewe hauaminiki na haelezeki, unatuongoza kudhani kwamba kuna

Mungu ambaye ndiye maelezo ya ufahamu huu. Hitimisho la Kant lilikuwa lisiloeleweka lakini muhimu kwa kipindi cha kisasa.

Isipokuwa tunadhani uwepo wa Mungu, hatuwezi kuelezea ukweli kwamba sisi ni viumbe wenye maadili, lakini katika kujieleza hatuwezi kutumia maarifa ya Mungu, kwani Mungu amejikwa nje ya upeo wa akili. Yuko katika ulimwengu wa noumenal ambao hatuna ufikiaji. Tuna ufikiaji tu wa ulimwengu wa ajabu, na tunaweka alama yetu wenyewe juu yake kwa sababu hatujui vitu kama vilivyo ndani yake.

Tunazijua kama tunavyoziona kwa hisia zetu. Tunazipotisha kiotomatiki. Kwa hivyo, matokeo yake ni mashaka, hasa inapohusu maarifa ya kimungu.

Unajua nini? Paulo anakubaliana naye kwa namna fulani. Jicho halijaona wala sikio halijasikia mambo ambayo Mungu ameyaingiza katika moyo wa mwanadamu, mambo ambayo Mungu amewaandalia wampendao. 1 Wakorintho 2, lakini Mungu ametufunulia sisi kwa roho yake.

Hatuwezi kumjua Mungu moja kwa moja, lakini Biblia inadai kwamba Mungu amejifunua, na Biblia ni ufunuo kutoka kwa Mungu. Uliberali wa tezi dume ulistawi kwa kiasi kikubwa katika kipindi kati ya Kant na Freud, ambacho bila shaka kilifanya kazi yake iwe rahisi kidogo, kwani Freud, kwa kweli, aliharibu ujinga ambao Kant alikuwa amezungumzia kuhusu ufahamu huu wa maadili. Maadili, Freud alisema, ni kizuizi bandia ambacho jamii huunda ndani ya wanachama wake ili kujilinda kutokana na nguvu za giza za chini ya ardhi zinazojificha chini ya uso wa fahamu.

Hisia ya maadili ni ujanja tu wa asili yetu na jamii. Bila shaka, mikondo hii imeingia katika karne ya 20. Mawazo ya Kantian, ambayo yenyewe, ambayo ndiyo msingi wa karibu epistemolojia yote ya kisasa, yamejielekeza kwa urahisi kwenye tabia za kisayansi za akili ambapo uzoefu huchukuliwa kana kwamba umeundwa na atomi kama maada.

Uzoefu umegawanywa katika vitengo vilivyojitenga, ambavyo humtegemea mhusika anayepitia uzoefu kama atomi zinavyofanya kwenye atomi. Hii ndiyo dhana inayopitia Russell, sehemu kubwa ya Wittgenstein, na hadi AJ Iyer na falsafa nyingi ya sasa ya lugha. Hii imefuatiwa haraka na kufutwa kwa nafsi kama hiyo.

Pia, huchukuliwa kama atomi. Hakika, katika mchakato huo, wafikiri wanaona kuwa inabadilika kwa njia inayofanana na jinsi atomi zinavyosonga na kubadilika. Kuyeyuka kwa nafsi, na hasa umuhimu wake kama ulivyoumbwa kwa mfano wa Mungu, kumefanya maana iwe vigumu kupatikana.

Katika karne ya 20, tumeona wakuu wa Nietzsche wakiinuka, madikteta wa kisiasa wa mreno wa kushoto na kulia, ambao waliamini kwamba wangeweza kulazimisha utawala wa kidikteta kwa sababu watu hawakuwa na thamani au maana ya ndani.

Uzoefu na watu wenye uzoefu wamefutwa, na nafasi yao imechukuliwa na nguvu nyeusi, zisizo na utu zinazoibuka kutoka historia na kusonga mbele bila kuchoka hadi kwenye lengo lililopangwa. Cha kufurahisha ni kwamba, maandamano makali zaidi ambayo yamefanywa dhidi ya hali hii, ambayo ni ya udhanaishi, bado yanakubali kwamba asili ya mwanadamu haina ukweli wowote.

Hata hivyo, matokeo haya ya mwisho hayakuwa wazi hata kidogo wakati theolojia ya kiliberali ilipoingia katika muungano wa sehemu na aina hii ya mawazo. Harakati hiyo, bila shaka, ilianza kuzingatiwa katika shule kadhaa tofauti za mawazo. Huko Ulaya, hawa walikuwa hasa Waschleiermachia upande mmoja na watetezi wa Tambiko, Adolf Harnack akisisitiza upande mwingine.

Tofauti kati ya shule hizi, David Wells anasema, zimetiwa chumvi. Ni vigumu kusema kwamba Waritschli, wafuasi wa Albrecht Ritschl, na wafuasi wa Harnack hawatateseka kupita kiasi ikiwa Schleiermacher atachukuliwa kama mwakilishi wa Uprotestanti huria. Huko Amerika, watetezi wakuu walikuwa watu kama Washington Gladden na Walter Rauschenbusch, ambao walikubali misimamo ya huria lakini mara nyingi waliunganisha na uanaharakati wa kijamii.

Schleiermacher anaelezewa kwa haki kama baba wa theolojia ya kisasa kwa sababu ya mbinu aliyoianzisha katika kufanya theolojia. Ambapo Kant alikuwa amesema kwamba utabiri wa kidini lazima ujengwe juu ya ufahamu wa maadili, Schleiermacher alibadilisha ufahamu wa maadili na ufahamu wa kidini. Alidai, ndani ya watu wote kuna hisia ya utegemezi kamili.

Hili ndilo Ukristo unalofafanua, lakini uwepo wake haujajumuishwa kikamilifu ndani ya jamii za Kikristo, wala haujaelezwa pekee na theolojia ya Kikristo. Kwa hivyo, kwa Schleiermacher, ufunuo wa Mungu ndani ya Yesu wa kihistoria haukuwa kitovu pekee cha theolojia yake. Ingawa Yesu ataunda na kurekebisha maana ya imani, hafafanui pekee.

Ni ubishi huu ulioamsha hasira ya Barth zaidi kuliko pengine nyingine yoyote. Kuna ukweli katika dini zote kwa Schleiermacher. Kuna ukweli mwingi katika Yesu; yeye ndiye mwakilishi bora zaidi.

Ndani yake, ufahamu wa maadili ulikuwa mkali zaidi, lakini alianza kutoka chini. Na kwa hivyo Yesu ni mwanadamu tu, anayeendelea na ulimwengu, sio kutoendelea kati ya Mungu na mpangilio wa muumbaji. Tofauti hizo, kutoka juu hadi chini, kutoendelea, na kuendelea, hupitia jambo lote.

Na hivyo, kwa kuwa rahisi sana, Christology ya Mababa ilisisitiza Christology kutoka juu na kutoendelea. Theolojia ya kisasa inasisitiza Christology kutoka chini na mwendelezo. Ni rahisi sana, lakini kuna ukweli mwingi ndani yake.

Kuna aina zote za tofauti na kadhalika na mambo madogo madogo. Ingawa Schleiermacher hakuwa wazi kabisa kuhusu uhusiano wa jumla wa theolojia yake, inaonekana wazi kwamba mawazo yake ya uendeshaji yalitokana na Uromantiki. Na kwa njia nyingi, haya yalimleta katika upatanifu na theolojia ya awali ya Kigiriki.

Alidhani kwamba asili ya mwanadamu, asili yote ya mwanadamu, ni kipokezi cha asili cha kimungu, kwamba kimungu huingiza na kumtosheleza mwanadamu kimaadili, kisaikolojia, na kielimu. Kwa maana hii, asili ya mwanadamu ni ya kisakramenti katika kile kinachoelekeza. Kimungu ni nafsi inayojieleza ndani na kupitia asili ya mwanadamu.

Kwa hivyo, Yesu alikuwa muhimu kwa sababu kwa kiwango kisicho na kifani katika mtu mwingine yeyote, alilenga, alijitambulisha, kisha akajisalimisha kwa Mungu. Lakini je, alikuwa Mungu-mtu? Hapana. Ndani yake, tunaona ufafanuzi ulio wazi zaidi wa kile ambacho Mungu ni katika maisha, ingawa si ufafanuzi wa kipekee.

Alikuwa na ufahamu mkubwa zaidi wa Mungu, wa mtu yeyote. Na kwa sababu ya uungu, tunaweza pia kutambua asili yetu wenyewe ilivyo kwani inaonyesha usafi wa Adamu. Mkazo hasa wa Kikristo katika kitabu kikubwa cha Schleiermacher, Imani ya Kikristo, Theolojia ya Kimfumo, ni mfupi sana.

Kutojali kwa Schleiermacher kwa maswali yaliyowasumbua wanafikra wa awali kuliweka msingi wa ukosoaji mwingi uliokuja baadaye kutoka kwa wasomi wa imani za kiothodoksi mpya wakiongozwa na Barth, ambaye, alipokuwa profesa, alimfundisha Schleiermacher kila mwaka, tena na tena. Aliona kama adui, pamoja na uliberali wa Harnack ambao alikuwa amefundishwa. Katika pande zote mbili, alipinga mambo hayo na kwa kweli, kwa namna fulani, alikuwa na imani za kiothodoksi mpya.

Sawa na wanamageuzi na Wapuritani? Hapana. Lakini kwa njia nyingi, bora zaidi kuliko uliberali wa zamani au Urumi wa Schleiermacher. Ni wazi kwamba Schleiermacher alimfikiria Yesu kama ukamilifu na mfano wa mwisho wa ufahamu wa Mungu, hisia ya utegemezi kamili, ambayo ni tafsiri ya Kiingereza ya maneno yake ya Kijerumani.

Hicho ndicho kila mtu anacho, na Yesu anacho kikamilifu, na Wakristo wanakikuza kwa imani ndani yake. Kilichomtofautisha Yesu na wengine si ubinadamu wake bali, nukuu, nguvu isiyobadilika ya ufahamu wake wa Mungu, ambayo ilikuwa uwepo halisi wa Mungu ndani yake. Nukuu ya karibu.

Schleiermacher alilinganisha "nukuu yenye nguvu kabisa ya ufahamu wa Mungu bila nukuu na nukuu ya uwepo wa Mungu ndani yake." Hii iliwakilisha kile alichokielewa kwa kufanyika mwili. Kufanyika mwili kwa Mungu kulikuwa mawasiliano yake ya kibinafsi yenye nguvu ndani na kupitia mtu huyu, Yesu.

Schleiermacher alikuwa na shida fulani ya kutofautisha hili na uungu wa miungu. Na hoja yake ilikuwa kwamba Mungu haji kwa usemi huo katika mambo yote bali kwa watu pekee. Na kwamba amejika kwa usemi huu wa mwisho katika mtu mmoja tu, yaani Yesu.

Kisha alijitahidi kudai kwamba ufahamu huu wa Mungu katika watu wote hauwezi, kwa kweli, kuitwa uwepo wa Mungu kwa sababu siku zote hauzingatiwi vya kutosha na haujatimizwa vya kutosha. Ni katika Yesu pekee ndipo ufahamu huu wa Mungu ulikuwa "uwepo," na kwa maana hii, alikuwa wa kipekee. Ikiwa Schleiermacher alifanikiwa kuchanganya wazo la kuelimisha dini iliyoenea na dhana ya Kikristo ya upekee wa Kristo ni jambo la kutiliwa shaka zaidi.

Schleiermacher hakupendelea mwanadamu, wa kihistoria, samahani, hakupendelea kauli za kihistoria za Kikristo kama vile asili mbili, za kimungu na za kibinadamu, zilizounganishwa bila kutenganishwa katika mtu mmoja ni Kristo mmoja. Alidai kwamba jina Yesu Kristo lingeweza kutumika tu kwa kipindi cha maisha ya kidunia na kwamba haliwezi kuongezwa kurudi nyuma hadi umilele kama ilivyokuwa, kama alivyohisi haikuwa sahihi kutumia neno lile lile asili kuelezea kimungu na mwanadamu na kwamba hii ndiyo ilikuwa chanzo cha mkanganyiko wote hapo awali. Kufutwa kwa fundisho la asili mbili kulikuwa sharti la uwazi wa kitheolojia, na kwa kuwa hakuwa na uelewa wa kitamaduni wa Utatu, Schleiermacher hakuweza kupendelea matumizi ya neno mtu.

Aliifanya hisia hii ya utegemezi kamili kuwa kanuni yake ya kitheolojia, kanuni yake ya kawaida, ili katika theolojia yake ya Kikristo, Utatu, ambao sio uzoefu wa kawaida wa ufahamu wa Mungu wa watu, umewekwa kama kiambatisho kama mbingu na kuzimu yetu kwa sababu hawafaulu mtihani huo. Ni jambo la kushangaza. Namaanisha hapa kuna mtaalamu anafanya kazi.

Hakuna shaka. Lakini tena ni fikra anayepotoka kutoka kwenye ukweli. Schleiermacher pia alipinga baadhi ya watetezi wa muungano usio na unafiki .

Yaani, ubinadamu wa Yesu uko katika kistari cha kibinafsi katika muungano na neno tumboni mwa Mariamu, ambaye alikuwa amesema kwamba asili ya kibinadamu ya Kristo, ingawa imejaa katika kila jambo, haikukamilika nje ya mtu. Hakuna mwanadamu yeyote wa kawaida Yesu. Tunachoweza kuthibitisha, alitangaza, ni kwamba katika watu wa kawaida, kuna chembechembe tu ya ufahamu usiokamilika na usioeleweka wa Mungu.

Lakini tangu mwanzo kabisa wa ukuaji wa kibinadamu wa Kristo, kulikuwa na nukuu kutoka kwa ufahamu wa Mungu mwenye nguvu kabisa. Jamani. Funga nukuu.

Kwa hivyo, nukuu ya ushawishi wa kimungu ilikuja juu ya asili ya mwanadamu na, kwa wakati mmoja na huo huo ni kwamba moja kwa wakati mmoja mwili wa Mungu

katika fahamu za mwanadamu na uundaji wa asili ya mwanadamu katika utu wa Kristo. Fupisha nukuu. Ili maendeleo haya yatokee, hakuna kuzaliwa kwa bikira kulikuwa muhimu.

Wala hadithi za Agano Jipya zinazohusiana na hili hazipaswi kuchukuliwa kuwa muhimu kimapundisho. Alikuwa mwana wa mchungaji mcha Mungu wa Kilutheri. Kwa hivyo, mara nyingi huwa na msukumo wa kidini, na ndivyo ilivyo.

Na bado aliwahudumia wale wanaochukia utamaduni. Walimsoma, na mawazo yake yakawa mada ya maduka ya kahawa na kadhalika. Ilhali mambo ya kitamaduni zaidi hayakuwa hivyo.

Ilichukuliwa kuwa ya kuchosha. Ilichukuliwa kuwa ya kukiri ya kuchosha, ngumu, na kitu kama hicho. Mawazo yake yalikuwa ya kusisimua na ya kusisimua na ya ubunifu na, kwa bahati mbaya, ya kitofauti.

Basi, asili zilihusianaje katika nafsi ya Kristo? Schleiermacher alisema kwamba uungu ulikuwa hai, ukimchukua mwanadamu ndani yake, na mwanadamu alikuwa mtulivu, akijiruhusu kujazwa na kuongozwa na uungu . idiomatum , hata hivyo, mawasiliano ya mali yanahitaji kutengwa na mfumo wa mafundisho, alisema. Kwa sababu mawasiliano ya sifa za kimungu kwa asili ya mwanadamu au sifa za binadamu kwa asili ya kimungu yangesababisha uchafuzi wa sifa zao muhimu.

Utaona baadaye nitabishana na si jambo jipya kwangu kwamba Biblia yenyewe inafundisha mawasiliano ya mali. Hiyo ni kusema inazungumzia mtu mmoja wa Kristo katika sentensi moja yenye cheo kinachohusiana na asili yake ya kimungu na kitendo kinachohusiana na asili yake ya kibinadamu. Mababa waligundua hili.

Ni maendeleo ya ajabu sana. 1 Wakorintho 2. Watawala wa ulimwengu huu hawakujua maarifa ya Mungu. Walidhani walikuwa na ujuzi, lakini walikuwa wapumbavu, kwani kama wangejua maarifa ya Mungu yaliyofunuliwa msalabani na hekima na nguvu ya Mungu iliyofunuliwa msalabani, wasingalimsulubisha Bwana wa utukufu.

Bwana wa utukufu, au unaweza kutafsiri Bwana mtukufu, ni cheo cha kimungu. Kusulubiwa hakuhusiani na uungu. Kusulubiwa kunahusu ubinadamu.

Waebrania 2:14 inasema kwamba Mwana alichukua mwili na damu ili kupitia kifo aweze kumshinda ibilisi na kuwakomboa watu wake. Kuna sentensi moja inayomzungumzia mwana aliyefanyika mwili kama Bwana wa utukufu na kumhesabia kifo. Hata kifo kilichosulubiwa.

Huo ni mawasiliano ya sifa. Ni kushiriki sifa za kibinadamu na mtu aliyepewa cheo cha kimungu. Hilo linashangaza zaidi.

Sasa kile Schleiermacher anachopinga ni uelewa wa Kilutheri kuhusu mawasiliano ya mali ambayo ni tofauti sana na uelewa uliorekebisha. Luther mwenyewe alifundisha kwa sababu za Ekaristi. Ili kuwa na uwepo halisi wa Kristo ndani na chini ya vipengele katika karamu, Luther alifundisha katika ufufuo sifa za kimungu ziliwasilishwa kutoka kwa Yesu uungu hadi kwa ubinadamu wake ili asili yake ya kibinadamu iweze kuwapo kila mahali au kuwapo kila mahali.

Calvin alimheshimu sana Luther. Alimwita mtume wa Matengenezo ya Kanisa, na kwa usahihi. Sijui kama kuna mtu mwingine yeyote angekuwa na ujasiri wa kufanya kile alichofanya Luther.

Lakini alikuwa amekosea katika jambo hilo na Calvin alithibitisha mawasiliano ya asili haswa kwa maana niliyokuwa nimesema. Hiyo ni njia isiyo ya kawaida ya kibiblia. Sikuwa na sehemu sita ambapo unaweza kuipata.

1 Yohana 1. Neno la uzima ni cheo cha Mungu. Neno lililo hai. Neno la uzima.

Na kinachosemwa kuhusu mitume ni kwamba waliona, walisikia, na mikono yao ilishika neno la uzima. Jambo la kwanza kusema ni kwamba Mgiriki angeaibika kwa hili. Wewe ni mwendawazimu.

Huwezi kumgusa Mungu, na kwa kweli, huwezi. Lakini yule waliyemgusa, Mungu mwanadamu, alikuwa Mungu. Kwa hivyo vielelezo vya kibinadamu, vinavyoweza kuathiriwa na hisia, vinavyoweza kuonekana, kusikika, na kuguswa vinahusishwa na mtu anayeitwa kwa jina la kimungu, neno la uzima.

Ni andiko gani linalothibitisha umoja wa mtu? Uaelewa? Linamwita Mungu, lakini linamhusisha Mungu, ubinadamu. Ni jambo la ajabu sana.

Baba aliona. Vyovyote vile, hicho ndicho Schleiermacher anakataa, uelewa wa Kilutheri, na simlaumu. Ninapaswa kusema kwamba Walutheri wanaoamini Biblia ni Wakristo wenzao waliobadilishwa, wapenda mageuzi pamoja na Wakalvini wanaoamini Biblia.

Na ninataka kuthamini urithi wetu wa kawaida wa kukiri na kitu kama hicho. Hata hivyo, katika jambo hili mahususi, niliamua kuchukua mtazamo uliorekebisha wa mawasiliano ya mali na sio mtazamo wa Kilutheri. Hata hivyo, Schleiermacher alisema, mawasiliano ya mali yanahitaji kutengwa na mfumo wa mafundisho kwa sababu mawasiliano ya sifa za kimungu kwa asili ya mwanadamu au sifa za binadamu kwa asili ya kimungu yangesababisha uchafuzi wa sifa muhimu.

Mwanadamu angekuwa tofauti na mwanadamu, na Mungu angekuwa mdogo kuliko Mungu. Kile ambacho Schleiermacher aliwasilisha hasa hakikuwa fundisho la mwili

bali la msukumo. Ilikuwa mtazamo wa Yesu kama mtu aliyejazwa na Mungu kuanzia chini.

Unaona? Ukianza kabisa kutoka chini, huwezi kufikia imani ya kidini kwa sababu una mtu ambaye Mungu kwa namna fulani humpa uungu, hukaa ndani, humpa nguvu, hukamilisha, chochote unachotaka. Na matokeo yake katika theolojia ya kisasa zaidi ya siku zetu, uungu huo wa Yesu ndio kile ambacho waliberali, Waprotestanti na Wakatoliki, wanakiona kama hatima ya wanadamu wote. Bila shaka, Schleiermacher aliweza kuepuka matatizo mengi yaliyo katika miundo ya kitamaduni.

Lakini kwa gharama gani? Hakulazimika kushughulikia tatizo la uhusiano kati ya asili iliyokuwa ya kimungu na ile iliyokuwa ya kibinadamu, kati ya ile iliyokuwa kamili na ile iliyokuwa ya jamaa. Wala hakulazimika kuunda uhusiano kati ya asili hizi na mtu mmoja ambamo ziliunganishwa. Yesu alikuwa mtu tu mwenye hisia kali ya Mungu.

Hata hivyo, faida za haraka za Christology zilikuwa hasara kubwa kwa imani ya Kikristo. Ingawa alifanya mapambano, Schleiermacher hakufanikiwa kusema jinsi Yesu alivyokuwa wa kipekee. Ufahamu wa Mungu ulikaa ndani yake kwa njia yenye nguvu zaidi.

Na hivyo, baba wa theolojia ya kisasa, ingawa alikuwa mwerevu, aliwapotosha wengine wengi. Yesu hakuwa uvamizi wa kipekee wa uungu katika ubinadamu, Ukristo kutoka juu ukishuka, kweli ukishuka, bali tu ukamilifu wa kile kilichokuwa tayari kipo kwa watu wote. Mwendelezo na uumbaji, unaelewa? Kati ya Mungu na mpangilio uliombwa.

Mambo hayo yanaamua mafundisho yote ya Kristo. Wala upekee wa imani ya Kikristo haukupotea hivyo. Lakini haikuwa wazi kwa nini Yesu alikuwa muhimu sana kwa imani.

Ni kweli Schleiermacher alimwona kama mfafanuzi wa Mungu, mfafanuzi wa ubora wa kimungu, na mwishowe, kilichokuwa muhimu kilikuwa wazo, lakini mwishowe, kilichokuwa muhimu kilikuwa wazo na si mtu ambaye lilijieleza. Na wazo hili na ufahamu ambao uwepo wake umesajiliwa ni milki ya kawaida ya mwanadamu. Watu wote wana ufahamu huu wa Mungu.

Ndiyo maana Schleiermacher aliwahutubia wadharau wake waliostaarabika, nao wakakubaliana na hilo. Lakini tena, kwa gharama gani? Kwa hivyo theolojia ya Schleiermacher ilikuwa kauli ya kupendeza ya mawazo ya kawaida ya karne ya 19 kuhusu maisha ya mwanadamu. Lakini haikuwa na uhusiano wowote na kiini cha ushuhuda wa kitume.

Ilikuwa katika hatua hii ambapo Schleiermacher aliulizwa maswali na wanafikra wa neo-orthodox na kwa usahihi. Mtu mwingine muhimu sana wakati huo, siwezi kupata

mengi kumhusu katika vitabu vya kisasa kuhusu Christology, ambavyo nadhani vinasema kitu, ni Albrecht Ritschel. Isipokuwa Schleiermacher, hii itakuwa fupi sana. Samahani, lakini ndivyo ilivyo; hakuna mtu aliye na ushawishi mkubwa zaidi katika theolojia ya leo; hii imeandikwa na Louis Berkhof mnamo 1930, sawa, kuliko Albrecht Ritschl.

Unaona tahajia katika kichwa cha habari. Christology yake inachukua mahali pake pa kuanzia katika kazi badala ya utu wa Kristo. Kuna msisitizo, na ulizidishwa zaidi hata katika theolojia ya baadaye, kwamba tunamjua Yesu si kwa njia fulani ya Kigiriki ya kufikirika, tukizungumzia kuhusu kiini na asili na mtu na aina hiyo ya vitu, bali tunataka Christology inayofanya kazi.

Hilo ndilo Agano Jipya linatupatia. Halijali kuhusu kiini na istilahi za Kigiriki; linamwakilisha Yesu katika mwendo, na hivyo, unanza na kazi na si na mtu. Ni vyema nitathmini hilo kabla sijasahau.

Ni kweli kwamba Agano Jipya linawasilisha Ukristo wa Utendaji. Ningesema Agano Jipya pia linawasilisha Utatu wa Utendaji. Halidhanii kwa ufupi kuhusu uwepo wa Mungu na watu na aina hiyo ya kitu, lakini nyuma ya Ukristo wake wa Utendaji na Utatu wake wa Utendaji kuna Ukristo wa Ontolojia na Utatu wa Ontolojia.

Zaidi ya hayo, wakati mwingine Biblia, kama tutakavyoona katika Waebrania 1, huzungumza kuhusu Mwana; yeye ndiye uwakilishi halisi wa asili muhimu ya Mungu. Neno la Kigiriki, apostasis . Limetumika tofauti na ilivyokuwa katika sensa ya Kikristo, lakini inasema neno hilo linamaanisha kiini, asili muhimu, kiumbe halisi.

Yesu ndiye uwakilishi kamili wa hilo. Kwa hivyo wakati mwingine huzungumzia mara chache kuhusu hili, kuhusu kiini, kwa kawaida kuhusu utendaji, lakini tunabishana kutoka kwa utendaji hadi kiini. Hatupunguzi ushuhuda wa Agano Jipya, ama wa Utatu au wa Kristo, kuwa utendaji tu.

Hiyo ni kusisitiza utendaji kazi badala ya kudharauliwa kwa mtu, na hilo ni kosa kubwa. Kazi ya Kristo huamua hadhi ya mtu wake. Alikuwa mwanadamu tu.

Je, ninaihisi Kristo kabisa kutoka chini? Ndiyo, ninaihisi. Huu ni ulegevu wa zamani. Alikuwa mtu wa kawaida.

Uliberali wa zamani ulichukua muda mwingi kushambulia ufuasi, na nisingetetea kila kipengele cha ufuasi. Waliberali walishinda shule. Wafuasi wa msimamo mkali walipinga shule za Biblia.

Hawakuwa sawa na taasisi za elimu, ambazo waliberali walichukua. Ningesema leo, uinjilisti umefanya vizuri sana. Chama cha Marekani cha Shule za Theolojia kinaweza

kuwa na shule nyingi za kiinjili kuliko zile za kiliberali, na nyingi kati yao zina elimu nzuri na uwezo.

Bado kuna shule za kiliberali zenye uwezo wa kitaaluma, lakini uliberali ulikuwa umejishughulisha na kushambulia ufuasi wa kimsingi, na kwa njia zingine, ulikuwa na uhalali, lakini kwa njia zingine, walikataa misingi ya imani, ambayo ndipo ufuasi wa kimsingi ulipata jina lake, na hiyo ilijumuisha kuzaliwa na bikira, uungu na miujiza ya Yesu, upatanisho wa damu, na kuja kwake mara ya pili, na hiyo ni kukataa imani ya Kikristo yenyewe. Nisingetetea kila maelezo ya ufuasi wa kimsingi ya mambo hayo, lakini ukweli waliokuwa wakiuelezea, hata iwe bora au mbaya zaidi, ulikuwa ukweli wa kibiblia, na uliberali ulienda kombo katika kukataa ukweli huo. Yesu alikuwa mwanadamu tu kwa Albrecht Ritschl, lakini kwa kuzingatia kazi aliyoifanya na huduma aliyotoa, tunamtaja kwa usahihi kama kielelezo cha Uungu.

Hilo linamaanisha nini? Sentensi inayofuata inatusaidia kuelewa, kama Birkhoff anavyoelezea, tena hii inatoka katika Theolojia ya Kimfumo ya Louis Birkhoff, ukurasa wa 310. Ritschl anakataa kuwepo kwa kabla, mwili, na hakuna Kristo kutoka juu, hakuna imani ya kidini, na kuzaliwa kwa Kristo bikira. Kwa kuwa hii haipati sehemu ya mawasiliano katika fahamu ya kuamini ya jamii ya Kikristo, Schleiermacher anaamini fahamu ya watu binafsi, ibada ya pamoja zaidi katika epistemolojia yake.

Kristo alikuwa mwanzilishi wa ufalme wa Mungu, hivyo kufanya kusudi la Mungu kuwa lake, na sasa, kwa namna fulani, anawashawishi wanadamu kuingia katika jumuiya ya Kikristo na kuishi maisha yanayoongozwa kikamilifu na upendo. Anamkomboa mwanadamu kwa mafundisho yake, mfano wake, na ushawishi wake wa kipekee, na kwa hivyo anastahili kuitwa Mungu. Huu ni karibu upya wa mafundisho ya Paulo ya Sabato, mzushi wa awali aliyejulikana kwa modalism.

Tazama kwamba Kristo hukomboa kwa mafundisho yake, mfano wake, na ushawishi wake wa kipekee. Kuna hisia kwamba mambo hayo ni kweli, lakini kwa undani zaidi, anakomboa kwa kufa badala ya wenye dhambi na kufufuka tena siku ya tatu, kulingana na maandiko. Uliberali wa zamani kwa kweli ni uliberali, na haupo, nami nitatoa muhtasari wa mihadhara yetu ifuatayo kuhusu Ukristo wa kisasa.

Bart Bruner, ambaye tutamjadili labda kidogo, na Bultmann mwanzoni, hata hivyo, wanawakilisha mgawanyiko mkubwa na mila ya zamani ya kiliberali. Kisha Bultmann akaenda katika mwelekeo wake mwenyewe wa kuwepo, na yeye na Bart hawakukubaliana sana, lakini walikataa imani ya zamani ya kiliberali na wakaanza kutoka juu na mwili halisi. Hilo lilikuwa la ajabu.

Hilo lilikuwa mabadiliko makubwa kuelekea upitaji wa mipaka, kama Bart alivyozungumzia Mungu mwingine. Tutazungumzia zaidi si tu kuhusu utafutaji wa Yesu wa kihistoria, utafutaji wa awali, tumefanya jambo fulani na hilo kwa Schweitzer akiwakosoa, lakini pia upunguzaji wa Agano Jipya wa Bultmann kwenye kurasa

chache ambazo huenda zilimrudia Yesu ulisababisha ubatili huo. Nakumbuka nikizungumza na mwanafunzi, mwanafunzi wa kiinjili katika Seminari ya Theolojia ya Princeton, ambayo wakati huo ilikuwa ikitawaliwa na Wabultman .

Nikasema, hebu nikuulize swali. Je, ulienda huko kujiandaa kwa ajili ya huduma? Ndiyo, bwana. Jamaa huyu alimpenda Bwana.

Alikuwa amezimia kupigania ukweli ndani ya Kanisa la Muungano la Presbyterian, na alihitaji kuwekwa wakfu. Ilibidi aende Princeton au moja ya seminari zilizoidhinishwa, sawa? Sio Westminster au Covenant au Reformed. Hilo halikufanya kazi siku hiyo. Nikasema, Nina swali kwako.

Unaweza kuhubiri nini kutokana na mabaki ya Agano Jipya? Alisema, hilo ni swali zuri, na kwa kweli walibuni kozi iliyotegemea, baada ya mafundisho ya maprofa wa Agano Jipya la Bultmann kuhusu mada hiyo hiyo. Loo, neno langu. Upungufu wa mawazo ni mkubwa sana, na ndivyo ilivyokuwa kwamba wanafunzi wa Bultmann, alikuwa fikra.

Walikuwa watu wenye vipaji. Gunther Bornkamm , Ernest Kasemann , na wengine walianza utafutaji mpya wa Yesu wa kihistoria na walikuwa na mengi zaidi ya Agano Jipya kuliko yeye. Namaanisha, tunazungumzia nini hapa? Zaidi ya wewe.

Namaanisha, jambo zima limepotoshwa sana, lakini walifanya hivyo. Nami sijui. Sijui.

Hilo lilikuwa bora kuliko biashara yake, lakini Mungu wangu. Na kisha, tutazingatia la hivi karibuni zaidi, lenye ushawishi mkubwa zaidi. Barth alikuwa mwanatheolojia mkuu wa karne ya 20, angalau kwa sehemu kubwa ya karne hiyo, lakini kuelekea mwisho wake, Wolfhard Pannenberg na Jürgen Bultmann, wanatheolojia wawili wa Ujerumani, walikuwa na ushawishi mkubwa.

Tutachunguza mafundisho yao ya Kikristo . Hakika ni bora kuliko ya Bultmann, na ni ya kidini katika baadhi ya mambo lakini si katika mengine. Tutazingatia baadhi ya wanafikra Wakatoliki.

Hans Kung, ambaye alijipatia mwenyewe, sina istilahi sahihi. Hakufanywa tena mwalimu rasmi wa mafundisho ya Kikatoliki huko Tübingen nchini Ujerumani, kwa sababu ya kutokubaliana kwake na kutokukosa kwa Papa. Tutachunguza Christology yake na ile ya Karl Rayner, mwanatheolojia hodari wa Kirumi Mkatoliki ambaye alikuwa na ushawishi mkubwa huko Chalcedon, samahani, katika Vatikani II, Baraza la pili la Vatikani.

Mwanadamu, huo ulikuwa ni mtelesi wa Freudian, wakati mzuri. Rayner alishawishi Vatikani II katikati ya miaka ya 60, na mwelekeo mzima wa Kanisa Katoliki ulibadilika. Tutafikiria kuhusu Christology yake kwa kuzingatia mafundisho yake kuhusu Utatu,

jinsi Utatu wa kiuchumi ulivyo Utatu wa kudumu, Utatu wa kiontolojia, na wazo lake la Ukristo usiojulikana, ambapo Ukatoliki sasa unatumainia ulimwengu wote.

Hayo ni mambo muhimu. Tutamtazama Askofu wa Uingereza JAT Robinson, msomi halali wa Agano Jipya ambaye aliwashangaza Waingereza wa kawaida kwa kitabu chake *Honest to God*, ambapo alihoji mambo ya kila aina na kukataa mambo ya kila aina. Tutaangalia kwa ufupi tu Christology ya mchakato wa mwanatheolojia.

Pittenger ndiye pekee aliyeandika hivyo, na kisha tutahitimisha, Mungu akipenda, kwa uwasilishaji uliowashtua watu wa Uingereza na waumini wa kanisa, hadithi ya Mungu aliyefanyika mwili. Maprofesa maarufu huko Cambridge na Oxford wanasema hawaamini katika kufanyika mwili na kadhalika. Ilifuatwa katika mwaka uleule kama mwandishi, mwanahistoria, na mhariri wa vitabu kadhaa.

Siwezi kuelewa hili. Katika mwaka huo huo, kitabu kinachoitwa *Ukweli wa Mungu Aliyefanyika Mwili* kiliandikwa na wainjilisti. Kitabu cha kwanza kilikuwa kimeleta msisimko mkubwa na kuharibu imani ya watu wengi.

Ukweli wa Mungu Mwenye Mwili ulijitokeza. Haya ni baadhi ya mambo tutakayoanza kuyazungumzia katika hotuba yetu ijayo, lakini kwa sasa, asante kwa umakini wako, na Mungu akubariki.

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu Christology. Hii ni kipindi cha 6, Christology ya Kisasa, Sehemu ya 1, Kant, Schleiermacher, na Ritschl.